

درس یازدهم: استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی

جمله های صحیح یا غلط را مشخص کنید.

۱. برگزاری همه پرسی، نشان داد که بیش از ۹۸ درصد شرکت کنندگان، به جمهوری اسلامی رای مثبت داده اند. **صحیح**
۲. حزب توده که به نفع انگلیس در ایران جاسوسی می کرد، در سال ۱۳۶۰ قصد کودتا داشت که این توطئه کشف و سران آن دستگیر شدند. **غلط**
۳. تاسیس نهادهای انقلابی بیانگر بینش مدیریت منسجم و جامع حضرت امام خمینی بود. **صحیح**
۴. مهندس بازرگان، نخست وزیر دولت موقت، به دلیل مخالفت با تشکیل مجلس خبرگان رهبری از مقام خود استعفا کرد. **غلط**

کدام یک از گزینه های سمت راست با شماره های سمت چپ در ارتباط است.

۱. نخستین رئیس جمهور ایران	ابوالحسن بنی صدر
۲. برگزار کننده اولین نماز جمعه در تهران	آیت الله طالقانی

جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

۱. در تیر ۱۳۵۹ ه. ش تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار شاپور بختیار، موسوم به با پشتیبانی سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) و حکومت بعثی عراق، کودتایی را طراحی کردند. **سازمان نقاب.**
۲. نخستین گروهک تروریستی که پس از پیروزی انقلاب برخی از شخصیت های انقلابی را به شهادت رساند نام داشت. **فرقان.**

گزینه های مناسب را انتخاب کنید.

۱. دانشجویان موسوم به پیروخط امام در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ سفارت آمریکا را در تهران تسخیر کردند. امام این اقدام دانشجویان را تأیید کرد و آن را خواند.
الف) انقلاب سفید (ب) **انقلاب دوم** (ج) انقلاب باشکوه (د) انقلاب مشروطه
۲. چه روزی به عنوان روز جمهوری اسلامی نامیده شد؟
الف) ۲۲ بهمن (ب) **۱۲ فروردین** (ج) ۱۳ آبان (د) ۲۹ اسفند
۳. کدامیک از نهادهای انقلابی زیر وظیفه حفظ نظم و امنیت و دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی را بر عهده داشت؟
الف) سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (ب) کمیته امداد امام خمینی (ج) **کمیته انقلاب اسلامی** (د) بسیج مستضعفان
۴. نخستین رئیس جمهور تاریخ ایران چه کسی بود؟
الف) محمدعلی رجایی (ب) مهندس بازرگان (ج) محمدجواد باهنر (د) **ابوالحسن بنی صدر**
۵. آیت الله استاد مطهری عضو سرشناس شورای انقلاب توسط کدام گروه تروریستی به شهادت رسید؟
الف) فداییان خلق (ب) مجاهدین خلق (منافقین) (ج) **گروهک فرقان** (د) حزب توده
۶. کدام یک از شخصیت های برجسته انقلاب اسلامی توسط گروهک تروریستی فرقان به شهادت نرسیده است؟
الف) سپهبد ولی الله قری (ب) آیت الله مطهری (ج) **دکتر بهشتی** (د) دکتر مفتاح
۷. کدام گزینه در مورد دوران ریاست جمهوری بنی صدر صحیح نمی باشد؟
الف) بنی صدر با اختلاف افکنی میان مسئولان و نهادهای نظام از خط امام خمینی فاصله گرفت.
ب) بنی صدر در جنگ ایران و عراق سپاه پاسداران را در تنگای تسلیحاتی قرارداد.
ج) بنی صدر به گروه های مخالف انقلاب نزدیک شد.
د) **در زمان بنی صدر اداره امور جنگ با توان و موفقیت بیشتری به انجام رسید.**

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۱. کدام نهاد انقلابی وظیفه حفظ نظم و امنیت و دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی را بر عهده داشت؟ **کمیته انقلاب اسلامی.**
۲. چه عاملی موجب شکست آمریکا در حمله نظامی به طبرستان گردید؟ **توفان شن که باعث کاهش دید خلبانان آمریکایی گردید.**
۳. امام خمینی (ره) اشغال سفارت آمریکا توسط دانشجویان موسوم به پیرو خط امام را در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ چه خواند؟ **انقلاب دوم.**

۴. امام خمینی کدام حادثه را انقلاب دوم نامید؟ اشغال سفارت آمریکا توسط دانشجویان موسوم به پیرو خط امام.
۵. پس از پیروزی انقلاب اسلامی و در بعد آیینی و مناسکی، اولین نماز جمعه به امامت چه کسی و در کجا اقامه شد؟ به امامت آیت الله طالقانی و در تهران اقامه شد.

تعریف اصطلاحات و مفاهیم تاریخی.

- کمیته انقلاب اسلامی:** بلافاصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به فرمان امام خمینی کمیته انقلاب اسلامی تأسیس شد. این کمیته وظیفه حفظ نظم و امنیت و دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی را بر عهده داشت.
سازمان نقاب: تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار شاپور بختیار که قصد داشتند با پشتیبانی سازمان سیا آمریکا و حکومت بعثی عراق علیه انقلاب کودتا کنند، اما توطئه آنان کشف و خنثی شد گفته می شود.

اظهار نظر و قضاوت.

۱. به نظر شما مجمع تشخیص مصلحت به چه دلیلی تشکیل شد؟ تا به اختلافات میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان رسیدگی کند.
۲. به نظر شما علل اعتراض امام خمینی (ره) به تصویب نامه انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی چه بود؟ امام خمینی (ره) معتقد بود که این تصویب نامه موجب تضعیف اسلام و افزایش حضور بهائیان در حکومت می شود.
۳. به نظر شما دلیل برکناری ابوالحسن بنی صدر از مقام «فرماندهی کل قوا» توسط امام خمینی (ره) چه بود؟ بنی صدر با اختلاف افکنی میان مسئولان و نهادهای نظام روز به روز از خط امام فاصله گرفت و به گروه های منحرف مانند منافقین نزدیک شد. هم چنین با شروع جنگ تحمیلی نیروهای سپاه پاسداران را در تنگنای مالی و تسلیحاتی قرار داد و زمینه سقوط خرمشهر را فراهم آورد.

کار بست شواهد و مدارک تاریخی.

متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.

- در اواخر زندگی حضرت امام خمینی (ره)، عده ای از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و اعضای شورای عالی قضایی از ایشان درخواست کردند که قانون اساسی بازنگری و اصلاح شود امام خمینی (ره) در تاریخ ۲۴ اردیبهشت ۱۳۶۸، هیئتی متشکل از ۲۱ نفر از شخصیت های مذهبی و سیاسی و ۵ نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی را مامور این کار کردند. هنوز فعالیت این هیئت به پایان نرسیده بود که بنیانگذار جمهوری اسلامی از دنیا رفتند؛ اما روند بازنگری و اصلاح قانون اساسی ادامه یافت. مهمترین تغییر و اصلاحی که در قانون اساسی صورت گرفت، حذف منصب نخست وزیری و سپردن هیئت دولت به رئیس جمهور بود. همچنین شرط مرجعیت از شرایط رهبری حذف شد. سرانجام با نظر حضرت آیت الله خامنه ای، رهبر انقلاب، همه پرسى، انتخابات پنجمین دوره ریاست جمهوری نیز انجام گرفت و حجت الاسلام اکبر هاشمی رفسنجانی به عنوان چهارمین رئیس جمهوری اسلامی ایران انتخاب شد.
الف) در بازنگری قانون اساسی یکی از مهم ترین تغییرات و اصلاحاتی که صورت گرفت را بنویسید؟ **حذف منصب نخست وزیری و سپردن ریاست هیئت دولت به رئیس جمهور بود. همچنین شرط مرجعیت از شرایط رهبری حذف شد.**
ب) کدام رویداد، روند بازنگری و اصلاح قانون اساسی را متوقف نکرد؟ **رحلت امام خمینی (ره) بنیانگذار جمهوری اسلامی.**
ج) همه پرسى اصلاحات قانون اساسی با نظر مساعد چه کسی برگزار شد؟ **مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای.**
د) در اردیبهشت ۱۳۶۸، چه کسانی خواستار بازنگری و اصلاح قانون اساسی شدند؟ **عده ای از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و اعضای شورای عالی قضایی.**
ی) مهم ترین تغییر و اصلاحی که در قانون اساسی صورت گرفت چه بود؟ **حذف منصب نخست وزیری و سپردن ریاست هیئت دولت به رئیس جمهور بود.**

سوالات تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی).

۱. مهم ترین وظایف و کارهای دولت موقت مهندس بازرگان و شورای انقلاب چه بود؟ ۱- برگزاری همه پرسى تعیین نظام سیاسی جدید
۲- تدوین قانون اساسی ۳- شکل گیری هیئت دولت بر اساس قانون اساسی جدید ۴- تأسیس نهادهای انقلابی.
۲. چرا روز ۱۲ فروردین در تقویم به عنوان روز جمهوری اسلامی نام گذاری شده است؟ زیرا بیش از ۹۸ درصد شرکت کنندگان در همه پرسى تعیین نظام سیاسی جدید به جمهوری اسلامی رأی مثبت دادند.
۳. چرا امام خمینی (ره) فرمان تشکیل مجمع تشخیص مصلحت را داد؟ با بروز پاره ای از اختلاف ها میان مجلس و شورای اسلامی و شورای

نگهبان مشکلاتی در اداره ی کشور به وجود آمد.

۴. هدف از تشکیل مجمع تشخیص مصلحت نظام، چه بود؟ با فرمان حضرت امام مجمع تشخیص مصلحت مرکب از مسئولان عال رتبه کشور و صاحب نظران برجسته، تشکیل شد تا به اختلافات میان مجلس و شورای نگهبان رسیدگی کند.
۵. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، هدف آمریکا از حمله نظامی به ایران و پیاده کردن نیرو در صحرای طبس چه بود؟ مأموریت این گروه زبده نظامی، تسخیر چند مرکز در تهران و خارج کردن آمریکاییان بازداشتی بود.
۶. علت تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان پیرو خط امام چه بود؟ آنان علت این اقدام را تداوم دشمنی ها و توطئه های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی و دخالت در امور داخلی ایران از جمله اجازه ورود به محمد رضاشاه پهلوی برای سفر به این کشور اعلام کردند.
۷. دو مورد از دلایلی که سبب شد امام خمینی، بنی صدر را از فرماندهی کل قوا برکنار نماید را بنویسید؟ ۱- اختلاف افکنی میان مسئولان و نهادهای نظام ۲- فاصله گرفتن از خط امام ۳- نزدیک شدن به گروه های منحرف و معاند، مانند سازمان مجاهدین خلق ۴- در تنگنای مالی و تسلیحاتی قرار دادن نیروهای سپاه پاسداران با شروع جنگ تحمیلی ۵- فراهم آوردن زمینه سقوط خرمشهر.
۸. سازمان نقاب چه سازمانی بود و چه اقداماتی علیه جمهوری اسلامی انجام داد؟ سازمان نقاب در تیر ۱۳۵۹ تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار شاپور بختیار، موسوم به با پشتیبانی سازمان جاسوسی امریکا(سیا) و حکومت بعثی عراق کودتایی را طراحی کردند. این توطئه اندکی پیش از اجرا کشف و خنثی شد. کودتا چنان قصد داشتند با استفاده از امکانات نظامی پایگاه هوایی شهید نوژه همدان، محل سکونت حضرت امام و برخی از مراکز مهم در پایتخت را بمباران و نظام جمهوری اسلامی ایران را ساقط کنند.
۹. مجمع تشخیص مصلحت نظام به فرمان چه کسی و با چه هدفی تشکیل شد؟ به فرمان امام خمینی ره و با هدف رسیدگی به اختلافات میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان.
۱۰. تظاهرات عظیم تاسوعا و عاشورای ۱۳۵۷ آمریکا را به چه نتایجی درباره ی ایران رساند؟ ۱- روی کار آوردن دولت نظامی از هاری نتیجه ای نداشت ۲- مردم ایران متحد و در اطاعت از رهبری خود مصمم و جدی هستند ۳- آمریکا برای حفظ منافع خود در ایران باید به فکر مهره دیگری غیر از محمد رضاشاه باشد.
۱۱. هدف از شکل گیری دو نهاد جهاد سازندگی و نهضت سوادآموزی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی چه بود؟ نهضت سوادآموزی با هدف ترویج فرهنگ سواد آموزی و کاهش و رفع بی سوادی شروع به کار کردند. جهادسازندگی برای عمران، آبادانی و رفع فقر و محرومیت از روستا ها شکل گرفت.
۱۲. کمیته انقلاب اسلامی که پس از پیروزی انقلاب اسلامی به فرمان امام خمینی(ره) تاسیس شد، چه وظایفی بر عهده داشت؟ این کمیته وظیفه حفظ نظم و امنیت و دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی را بر عهده داشت.
۱۳. مهم ترین توطئه های امریکا علیه انقلاب اسلامی را فط نام ببرید؟ (ذکر دو مورد) ۱- ایجاد آشوب و ناامنی ۲- ترور شخصیت ها و مردم انقلابی ۳- حمله نظامی امریکا به طبس ۴- طراحی کودتا ۵- نفوذ.
۱۴. پس از پیروزی انقلاب اسلامی هدف آمریکا از حمله نظامی به ایران و پیاده کردن نیرو در صحرای طبس چه بود؟ تسخیر چند مرکز در تهران و خارج کردن آمریکایی ها بازداشتی از ایران.
۱۵. هدف از حمله نظامی آمریکا به طبس چه بود و چه نتیجه ای داشت؟ تسخیر چند مرکز در تهران و خارج کردن آمریکاییان بازداشتی از ایران بود اما با عنایت خداوند وقوع توفان شن و کاهش دید خلبانان آمریکایی باعث سقوط چند فروند بالگرد نظامی و کشته شدن تعدادی از نیروهای مهاجم شد.
۱۶. پیامد سیاسی مهم تسخیر سفارت آمریکاتوسط دانشجویان پیرو خط امام در بعد داخلی چه بود؟ امام خمینی این اقدام دانشجویان را تأیید کرد و آن را انقلاب دوم خواند؟ مجلس خبرگان از آنان حمایت کرد. مهندس بازرگان و اعضای کابینه او که با این اقدام موافق نبودند استعفا کردند و شورای انقلاب مسئولیت اداره کشور و تکمیل روند استقرار نظام سیاسی جدید را عهده دار شد.
۱۷. مأموریت گروه نظامی آمریکایی در حمله به طبس چه بود؟ تسخیر چند مرکز در تهران و خارج کردن آمریکاییان بازداشتی از ایران بود.
۱۸. بعد از تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان پیرو خط امام، امام خمینی (ره) و مهندس بازرگان چه واکنش هایی از خود نشان دادند؟ امام خمینی(ره) این اقدام دانشجویان را تأیید کرد و آن را انقلاب دوم خواند. مهندس بازرگان و اعضای کابینه او با اقدام این دانشجویان موافق نبودند و استعفا دادند.

موفق باشید - مهرا ن زنگنه - دبیر تاریخ ایزده